

Det fælles pædagogiske grundlag

Børnefællesskaber

Hvad siger loven om børnefællesskaber?

Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.

Hvordan kommer det til udtryk i Stendalen?

I Stendalen arbejder vi med børnefællesskaber på flere niveauer. Det kan være i små grupper indenfor det lidt større fællesskab, samt relationer på tværs af afdelinger og stuer. Desuden opstår der naturligt fællesskaber i forhold til dagsstrukturen, og om man er i institutionen fra tidligt om morgenen eller til sent om eftermiddagen. Her arbejder vi i Stendalen på, at der skal være mulighed for leg og fordybelse, samt etablering af venskaber henover hele dagen, og ikke kun i de fast tilrettelagte aktiviteter.

Vores barnesyn gør sig i høj grad også gældende, når vi sætter rammerne for børnefællesskaber. Det er således altid fagpersonernes ansvar at sikre, at børnefællesskaber kan opstå og udvikle sig. Vi følger børnenes spor og er nysgerrige på, hvad de er optaget af, samt understøtter barnet i at bruge sine ressourcer i leg og læring med andre.

Børnegrupper dannes med afsæt i et udviklende læringsmiljø for barnet. Vi er bevidste omkring udviklende og ligeværdige legerelationer for børnene, samt betydningsfulde voksenrelationer, således at barnet oplever trykthed i fællesskabet.

Beskrivelse:

I Stendalen skaber vi rammerne for lige deltagelsesmulighed for alle børn. Dette med udgangspunkt i at hvert barn bidrager til fællesskabet med de forudsætninger og kompetencer, de rummer. Der tages udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone, deres initiativer og lyst til deltagelse. Derfor er den voksnes rolle at støtte og guide barnet i dets initiativer og lyst til samspil, således at det oplever samt får fællesskabsfølelse.

Den voksnes rolle er at støtte børnenes initiativer til samspil, således at børnene oplever og får fællesskabserfaringer.

Relationer og venskaber er afgørende for, at barnet kan opleve sig som en del af fællesskabet, blive respekteret og lyttet til, og gennem dette samspil lærer barnet sig selv at kende og kan udvikle sin sociale og personlige identitet.

I Stendalen går der børn, som er visiteret til specialpladser, samt børn på almene børnehavepladser. Pt. har vi kun én gruppe med børn på almene børnehavepladser og 4 grupper med børn med specialpladser.

Derfor ser vi små og store børnefællesskaber på flere niveauer. F.eks. kan der i gruppen med almene børnehavebørn, hvor der er inkluderet børn med særlige behov, være et større børnefællesskab, hvor der tages udgangspunkt i hele gruppen. I grupper med børn, som er visiteret til et særligt pasningstilbud, kan det større fællesskab for disse børn være sammen med 1-2 andre børn.

Det lille børnefællesskab:

Dokumentation og analyse:

På billedet ovenover vises et eksempel på et mindre børnefællesskab, hvor børnene har opnået erfaring i at spille. Spillet er i en periode blevet introduceret for børnegruppen af de voksne. Disse har skabt rammerne for aktiviteten, været igangsættere og gjort børnegruppen interesseret og nysgerrig på spillet. Herefter opleves det, at børnene selv finder spillet frem og uden hjælp fra de voksne kan samles og begynde at spille.

På billedet ses 4 børn som spiller vildkatten. To af børnene har taget initiativ til at spille. De finder spillet frem, sætter sig op ved bordet, samler spillet, hvorefter de går i gang med at spille. Tredje barn kommer til, sætter sig og bliver en del af fællesskabet.

Der ses dog et barn som står tæt på og iagttager spillet. Den voksne henvender sig til barnet og spørger, om vedkommende gerne vil være med. Med hjælp og støtte fra den voksne formår barnet at spørge, om hun må være med og bliver hermed en aktiv deltager i spillet. Den voksne kan herefter lige så stille trække sig og være tilgængelig på afstand. Børnene formår herefter at spille uden hjælp og støtte fra den voksne.

Gennem spillet oplever børnene at være en del af et trygt fællesskab, hvor mulighed for at skabe relationer og venskaber er tilgængelig samtidig med, at deres personlige og sociale kompetencer styrkes. Derudover udvikler de deres kompetencer i at kunne deles og vente på tur, som bl.a. er vigtigt og kræves for at disse børn bedre kan være en del af et større fællesskab.

Den voksne er bevidst om sin egen positionering ved at være foran, ved siden af og bagved børnene. Dette for at understøtte udviklingen af børnenes fællesskaber.

Det store børnefællesskab:

På ovenstående billede ses en gruppe på fire børn, som er på cykeltur til en legeplads i området sammen med to voksne. Turen tager afsæt i børnenes ressourcer og kompetencer og opleves, for nogle af børnene, som et stort fællesskab at gebærde sig i.

Ovenstående billede viser et eksempel på et stort fællesskab. Her har personalet taget udgangspunkt i et enkelt barns initiativ. Barnet er nysgerrigt på det gule sjippetov og bliver i sammenspillet med en voksen optaget af at svinge med det. Sjippetovet fanger hurtigt opmærksomheden hos flere af Stendalens børn på kryds og tværs af stuer. I starten observerer de, hvorefter de gennem støtte og guidning fra de voksne bliver aktivt deltagende i legen. De voksne hjælper børnene med at give plads til hinanden og vente på tur, således at alle børn kommer til at skifte mellem at svinge med sjippetovet og at hoppe i det. Gennem legen får børnene oplevelsen af at være med i et stort trygt fællesskab samtidig med, at de styrker deres sociale kompetencer.